

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/218/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6417209547
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6417209547.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a členov senátu JUDr. Jaroslava Galla a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: N. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. č. XXX, XXX XX Y., o zaplatenie 3 270,33 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 5Csp/134/2017 - 63, zo dňa 05. marca 2018 v spojení s Dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 5Csp/134/2017-103 zo dňa 07. mája 2018, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu v zamietavom výroku a vo výroku o trovách konania potvrdzuje.
- II. Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 3 270,33 eur, úrok vo výške 153,17 eur, úroky z omeškania vo výške 1,73 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny 3 270,33 eur počítaný od 28.07.2017 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov vo výške 153,17 eur počítaný od 28.07.2017 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi poplatky za poistenie vo výške 3,90 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Súd čo do zvyšku žalobu žalobcu zamietol. Súd žalobcovi priznal voči žalovanej náhradu trov konania v pomere 100 % trov konania.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobcom uplatnený nárok vyplýva zo Zmluvy o úvere č. 0000000000198098 uzavretej medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom dňa 24.03.2015. Ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá obsahuje všetky náležitosti tak, ako tieto určuje ust. § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Žalobca so žalovanou sa dohodli na poskytnutí bezúčelového úveru vo výške 4 000 eur za v zmluve dohodnutých podmienok (ročná úroková sadzba 15,9%, RPMN 16,16 %, RPMN 19,5 %, počet splátok 84, výška splátky mesačne po 79,78 eur, splatnosť splátok mesačne k 23. dňu kalendárneho mesiaca, termín splatnosti prvej splátky 23.04.2015, splatnosť úveru 23.03.2022). Z dôvodu neplnenia podmienok zmluvy žalovanou vyzval žalobca žalovanú listom zo dňa 27.07.2017 na splatenie celého úveru, úver zosplatnil.

3. Podanou žalobou sa žalobca domáhal zaplatenia istiny úveru vo výške 3 270,33 eur, úrokov vo výške 153,17 eur vypočítaných ku dňu zosplatnenia úveru (ktoré bol žalovaný povinný zaplatiť v rámci anuitných splátok poskytnutého úveru, pri dohodnutej úrokovej sadzbe 15,9 % p. a.), úrokov z omeškania vo výške 1,73 eur vypočítaných ku dňu zosplatnenia úveru (každá omeškaná splátka je odo dňa nasledujúceho po jej splatnosti úročená aj úrokom z omeškania vo výške 5 % p. a. bol dohodnutý

v zmluve podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka). ďalej sa domáhal zaplataenia úrokov 15,9 % p. a. zo sumy 3 270,33 eur od 28.07.2017 (t.j. počnúc dňom zosplatnenia úveru) do zaplataenia a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplataenej istiny 3 270,33 eur počnúc od 28.07.2017 do zaplataenia a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplataených úrokov 153,17 eur počnúc od 28.07.2017 do zaplataenia, domáhal sa aj zaplataenia poplatkov za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 3,90 eur (bod 1.2 Zmluvy, čl. 8 Obchodných podmienok) a náhrady trov konania.

4. Z predloženej dokumentácie (zmluvy o úvere, VOP, sadzovníka poplatkov, výzvy na predčasné splatenie úveru, prehľadu splácania žalovaného do predčasného zosplatnenia) mal súd za preukázané, že žaloba je dôvodná tak ako žalobca v žalobnom návrhu uplatnil s výnimkou uplatneného nároku na zaplataenie zmluvných úrokov vo výške 15,9 % p. a. zo sumy 3 270,33 eur od 28.07.2017 do zaplataenia, v ktorej časti súd žalobu zamietol.

5. Žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 4 000 eur a žalovaná uhradila žalobcovi splátky istiny spolu vo výške 729,67 eur. Potom nesplatená istina je suma 3 270,33 eur, ktorú je žalovaná žalobcovi povinná uhradiť.

6. Súd priznal žalobcovi aj nárok na zaplataenie nesplatených úrokov v rámci neuhradených splátok úveru do dátumu predčasnej splatnosti úveru pri dohodnutej úrokovej sadzbe 15,9 % p. a. v sume 153,17 eur, pretože v konaní nebolo preukázané, že žalovaná dohodnuté úroky do dátumu predčasnej splatnosti úveru zaplatala.

7. Súd priznal žalobcovi aj nárok na úrok z omeškania ku dňu splatnosti úveru vo výške 1,73 eur pretože každá omeškaná splátka je odo dňa nasledujúceho po jej splatnosti úročená aj úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne v zmysle ustanovení zmluvy.

8. Dôvodný je nárok žalobcu, pokiaľ sa domáhal zaplataenia zákonného úroku z omeškania 5 % p. a. zo sumy nesplataenej istiny úveru vo výške 3 270,33 eur od 28.07.2017 do zaplataenia.

9. Aj nárok na úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplataených úrokov vo výške 153,17 eur od 28.07.2017 do zaplataenia, ako žalobca požadoval, súd mal za dôvodný, pretože žalovaná je v omeškani so zaplataením nezaplataených (kapitalizovaných) úrokov (a vlastný dlh pozostáva z nezaplataenej istiny úveru a nezaplataených úrokov ku dňu zosplatnenia úveru).

10. Súd žalobe vyhovel aj v časti uplatneného poplatku za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 3,90 eur (súčet omeškaných poplatkov za poistenie, ktoré sa popri anuitných splátkach úveru žalovaná zaviazala hradiť mesačne).

11. Súd žalobu zamietol v časti, v ktorej sa žalobca domáha zaplataenia zmluvného úroku vo výške 15,9 % ročne zo sumy 3 270,33 eur od 28.07.2017 do zaplataenia, teda od zosplatnenia úveru do jeho úplného zaplataenia. Po vyhlásení celého úveru za splatný dňa 27.07.2017 sa istina úveru ďalej zmluvne neúročí a žalobcovi patria od tejto doby iba úroky z omeškania. Takýto záver je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi stranami sporu. Žalovaná ako dlžníčka bola povinná na základe uzavretej zmluvy platiť z poskytnutých peňažných prostriedkov úroky, tieto úroky boli splatné mesačne. Úroky sú peňažným plnením a dôsledkom omeškania s ich platením je povinnosť dlžníka platiť úroky z omeškania. Zmluvný úrok je odplatom (cenou) za poskytnutie finančných prostriedkov a tvorí tak ekonomickú podstatu poskytovania finančných prostriedkov ako podnikateľskej činnosti veriteľa. Dlžník je povinný platiť zmluvný úrok vo vzťahu k jednotlivkej splátke až do času jej riadneho splatenia, preto, v prípade straty nároku na zaplataenie úveru v splátkach, teda v prípade ak dôjde k zosplatneniu úveru, takáto povinnosť - platiť úrok z úveru aj po zosplatnení zaniká. Totožný právny názor bol vyslovený aj inými súdnymi rozhodnutiami (viď. odkaz na konkrétne súdne rozhodnutia).

12. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 262 ods. 2 a § 255 ods. 1 CSP, žalobca mal vo veci úspech, neúspešný bol v nepatrnej časti (zmluvných úrokov po zosplatnení úveru), preto mu súd priznal nárok na náhradu trov v rozsahu 100 % trov konania. O výške náhrady trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

13. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca voči výroku, ktorým súd žalobu zamietol. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v tejto časti podľa § 388 CSP zmenil a žalobe v tejto časti vyhovel a aby žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania, vrátane trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

14. Namietal, že súd nesprávne právne posúdil vec, keď rozsudkom nepriznal žalobcovi nárok na zmluvné úroky po zosplatnení úveru ako sa žalobca domáhal v žalobe. Súd nemal dôvod odchyliť sa od ustanovení Obchodného zákonníka § 502 ods. 1, § 503 ods. 3, v ich zmysle povinnosť dlžníka platiť úrok trvá až do doby vrátenia úveru a vzhľadom na dispozitívnosť ustanovenia si strany môžu vznik a zánik povinnosti platiť úroky, t.j. dobu, počas ktorej má dlžník platiť úroky, v zmluve o úvere dojednať odchylné. Obchodný zákonník priznáva veriteľovi právo na dohodnutý úrok od poskytnutia peňažných prostriedkov, pričom stanovuje len moment vzniku tohto nároku, moment jeho zániku nestanovuje. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu dobu nároku veriteľa na dohodnutý úrok ohraničiť, nepochybne by tak učinil.

15. V uvedenom žalobca odkazuje aj na aktuálnu rozhodovaciu prax súdov, konkrétne rozsudok KS v Žiline č.k. 11Co/12/2017-90 zo dňa 31.1.2017, vydaný vo veci vedenej na OS Ružomberok pod č. k. 5C/26/2016. Podľa toho rozhodnutia, keďže zmluva neobsahuje dohodu o úroku odlišnú od zákona, platí ustanovenie § 497 Obchodného zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka, ktorá je skutočnosťou, ktorá zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje.

16. Pokiaľ ide o aplikáciu § 506 Obchodného zákonníka, ktoré upravuje špecifický prípad odstúpenia od zmluvy veriteľom, toto odstúpenie nespôsobuje zánik záväzku ex tunc (od počiatku). A naďalej trvá právo veriteľa, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi, táto povinnosť odstúpením od zmluvy nezaniká. Taktiež tým nie je dotknutý nárok veriteľa na zákonný úrok z omeškania. (viď. rozsudok KS v BB č.k.43Co/23/2017-92 zo dňa 29.11.2017, vydaný vo veci OS Revúca č. k. 4Csp/66/2017 - tento v podrobnostiach cituje v odvolaní. S dôrazom na záver, že pojem odplaty za dojednanie záväzku poskytnúť úver (§ 499 Obchodného zákonníka) je treba odlišovať od úrokov z úveru upravených v § 502 Obchodného zákonníka. Na zaplatenie úrokov z úveru dohodnutých podľa § 502 má právo každý veriteľ, ktorý uzavrel písomne zmluvu o úvere a na základe ktorej úver skutočne dlžníkovi na jeho žiadosť poskytol a to až do splatnosti úveru, t.j. až do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi. Ani odstúpenie od úverovej zmluvy (§ 506 Obchodného zákonníka) nemá také účinky a dôsledky, aby žalobcovi neprislúchal zmluvný úrok z nezaplatenej istiny úveru až do úplného zaplatenia úveru a to aj v prípade spotrebiteľského úveru (§ 6, § 13 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z.).

17. Z odkazom na závery rozsudku KS v Nitre č. k. 8Co/193/2017-88 zo dňa 07.12.2017 vydaný vo veci OS Komárno č. k. 13C/556/2015, žalobca namieta, že Obchodný zákonník, ani zákon č. 129/2010 Z. z. neupravuje povinnosť dlžníka platiť úroky popri úrokoch z omeškania, ale ani nevylučuje dohodu účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do splatenia úveru. Nie je možné vylúčiť, aby si zmluvné strany pri peňažnej pôžičke dohodli úroky aj za dobu, počas ktorej bude istina dlžníkom skutočne užívaná (do jej faktického vrátenia veriteľovi), teda aj za dobu, počas ktorej je dlžník v omeškaní so splnením svojho záväzku z dôvodu, že istinu v dohodnutej dobe splatnosti úveru veriteľovi nevrátil. Úroky a úroky z omeškania môžu existovať vedľa seba. Využitie práva veriteľa na zosplatnenie mení len splatnosť úveru, t.j. peňazí, nie ich cenu vyjadrenú v úroku a nemôže samo o sebe veriteľovi privodiť zhoršenie (a dlžníkovi, len preto že je spotrebiteľom zlepšenie) jeho práv.

18. Odvolateľ poukazuje na podporu svojej argumentácie aj na ďalšie rozhodnutia všeobecných súdov, pričom zdôrazňuje, že rozhodnutie NS SR 4Obo 143/98 sa podľa názoru žalobcu netýka samotného uplatňovania nároku na dohodnutý úrok z poskytnutých peňažných prostriedkov po zosplatnení úveru, navyše nejde o rozhodnutie vo veci samej.

19. Vyjadrenie žalovanej k odvolaniu nebolo podané.

20. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok okresného súdu v napadnutej časti podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

21. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

22. Predmetom preskúmania odvolacím súdom je výrok rozsudku okresného súdu, ktorým súd žalobu čo do zvyšku zamietol - teda v časti, kde sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplataja aj zmluvných úrokov vo výške 15,90 % ročne z nezaplataenej istiny vo výške 3 270,33 eur od 28.07.2017, čiže počnúc dňom nasledujúcim po zosplatení úveru až do zaplataenia. Žalobca sa nestotožňuje s názorom súdu, že žalobcovi zmluvné úroky po zosplatení úveru už nepatria.

23. V danom prípade súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobca so žalovaným uzavrel zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá má všetky obsahové podstatné náležitosti podľa § 9 ods. 1, 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a niet pochyb o výsledku, že došlo platne k predčasnej splatnosti úveru k 27.07.2017, k splatnosti celého dlhu, teda k výsledku k akému dospel okresný súd. Okresný súd správne uzavrel, že ide o situáciu, kedy dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti úveru (jeho splátok) a od splatnosti je dlžník v omeškani a je povinný platiť úroky z omeškani. Odvolací súd sa stotožňuje s takýmto názorom.

24. Podľa § 497 Obchodného zákonníka Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Zmyslom poskytnutia úveru na strane veriteľa jej zisk z požičaných peňazí, ktorými voľne disponuje, teda záujmom veriteľa je dosiahnuť čo najvyšší zisk z požičaných peňazí za ešte udržateľných podmienok pre dlžníka tak, aby tieto finančné prostriedky mohol v určitej dobe aj reálne vrátiť aj s navýšením tejto sumy o úrok, ktorý prestavuje jednoducho cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Vždy vystupuje do popredia miera rizika investovania a nakladania s týmito finančnými prostriedkami. Splátky dlžníka justifikujú nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Uvedený dej prestavuje ideálny priebeh vzťahu, avšak pre daný vzťah je typické aj to, že dlžník nedodržiava dohodnuté podmienky, z rôznych dôvodov prestane splácať požičanú sumu. Za danej situácie veriteľ má viacero možností, ktoré uplatní. Nie je úplne namieste, keď žalobca sa stavia iba do pozície poškodeného a ukráteného veriteľa, pretože nemusí pristúpiť k zosplateniu úveru. (Napri. pokiaľ nastane situácia, že finančné prostriedky dlžník nie je schopný vrátiť, teda plniť v súlade so svojím záväzkom, veriteľ nemusí pristúpiť k uplatneniu nároku na súde, pričom nezanične ani nárok veriteľa počas tohto obdobia na úrok ako odplatu. Samozrejme, v takomto prípade nevzniká nárok na úroky z omeškani z celej sumy.)

25. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplataenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Žalobca v takomto prípade jednostranným právnym úkonom navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných finančných prostriedkov, v dôsledku čoho na strane žalobcu odpadá obmedzenie jeho práva disponovať s istinou úveru a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré dlžník už nemôže vracat v režime výhody splátok. Z tohto dôvodu veriteľ stráca nárok na úroky za požičanie peňažných prostriedkov a zákonite nastupuje stav, v ktorom by mal veriteľ vyvinúť úsilie, ktoré smeruje ku skorému vráteniu peňažných prostriedkov, pričom právna úprava po mimoriadnom zosplatení úveru mu poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorázovo zosplataenej pohľadávky. Ak teda nastane stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, nie je dôvod na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy,

ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. V podstate by nastal právny stav, keď by veriteľ v dôsledku zosplatnenia úveru i naďalej inkasoval úroky, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované žiadne práva, ktoré pre neho vyplývali zo zmluvy pred zosplatnením úveru. Súd takýto stav nemôže tolerovať z dôvodu založenia hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi za stavu, keď veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť žiadne obmedzenia užívania svojho majetku v zmysle uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Inak povedané, veriteľ má právo domôcť sa okamžite svojich finančných prostriedkov aj z majetku spotrebiteľa, ktorý rozhodne treba považovať za širší pojem, zároveň má vyššiu garanciu navrátenia poskytnutých finančných prostriedkov. Pokiaľ by spotrebiteľovi takáto ochrana nebola priznaná, podporila by sa hrubá nadvláda veriteľa a stav, v ktorom by veriteľ nebol nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky by mu mali nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. V zmysle právneho poriadku neexistuje právna ochrana a titul na inkasovanie odplatných úrokov.

26. Žalobca dostatočným spôsobom nezohľadňuje skutočnosť, že ide v danom prípade o spotrebiteľský úver, kedy daný vzťah je limitovaný právnymi normami spotrebiteľského práva. Pretože zmluvy o spotrebiteľských úveroch sú zmluvami spotrebiteľskými v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri vyhlásení predčasnej splatnosti môže veriteľ postupovať iba v súlade a za podmienok uvedených § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka. (Aplikácia ustanovenia § 506 Obchodného zákonníka je vylúčená.) Ustanovenie § 565 neupravuje dôvod zániku záväzku, ale predstavuje špeciálnu sankciu za porušenie povinnosti dlžníka, ktorý môže v takomto prípade požadovať zaplatenie celej pohľadávky. V takomto prípade nedochádza k zániku pohľadávky ani zmene záväzku, v dôsledku sankcie dlžník stráca výhodu splátok. To znamená, že podľa § 565 OZ spotrebiteľovi vzniká voči veriteľovi povinnosť zaplatiť celú pohľadávku, teda nesplatenú istinu a splatné úroky, výška ktorých sa ku dňu účinnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti zo strany veriteľa zafixuje. Zákon otázku splatnosti zvyšku pohľadávky po strate výhody splátok osobitne nerieši, preto je nevyhnutné aplikovať § 563 Občianskeho zákonníka a túto požiadavku považoval za jednorazovú splatnú ako celok odo dňa nasledujúceho po žiadosti veriteľa. Pokiaľ spotrebiteľ svoju peňažnú povinnosť vrátiť veriteľovi nesplatenú istinu a splatné úroky, výška ktorej bola ku dňu účinnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti zafixovaná nesplní riadne a včas, dostáva sa do omeškania s plnením voči veriteľovi, pričom nastupuje ustanovenie § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

27. Spotrebiteľ sa zaväzuje vrátiť veriteľovi istinu a platiť úroky (resp. celkové náklady) na základe zmluvy s veriteľom. Obsahom zmluvy o spotrebiteľskom úvere je tiež dohoda strán o výške úrokovej sadzby. Povinnosť platiť úroky ako aj ich výška vyplýva priamo zo zmluvy, z dohody strán a nie z právneho predpisu. Dohodnuté zmluvné úroky predstavujú odmenu za požičanie peňazí, naproti tomu, úroky z omeškania sú sankciou za porušenie povinnosti - nedodržanie dohodnutej doby splatnosti. Zatiaľ čo povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi dohodnuté úroky vzniká zo záväzku uvedeného priamo v zmluve, povinnosť platiť úroky z omeškania vyplýva zo zákona ako dôsledok omeškania dlžníka so splnením dlhu. Jednorázovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru a kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia. Počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa s plnením veriteľovi ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa spájajú sankcie. S protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve. Pokiaľ existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylna od zákona, čo zmluvnú podmienku v zmysle § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, prípadne § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou. V protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom ako je uvedené vyššie ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády 87/1990 Z. z.

28. Vo vzťahu k argumentácii žalobcu v odvolaní ohľadom aplikácie ustanovenia § 503 Obchodného zákonníka odvolací súd uvádza, že v zmysle § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Obchodný zákonník upravuje, že „záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť“ použité peňažné prostriedky a nie „záväzok platiť úroky je splatný v momente vrátenia“ použitých peňažných prostriedkov. Expressis verbis úpravu obsahuje tiež tretia veta § 503 citovaného prvého odseku, keď splatnosť úrokov nastáva „v čase, keď

sa má vrátiť“ zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, a nie „v čase, keď dlžník vráti“ zvyšok poskytnutých prostriedkov. Citované ustanovenie § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka je koncipované jednoznačne a nepripúšťa iný výklad. Navyiac, upravuje otázku splácania úrokov výlučne pre prípad predčasného splatenia úveru zo strany dlžníka. Odvolací súd sa nestotožňuje s argumentáciou žalobcu, pretože citované ustanovenie upravuje iba splatnosť úrokov v prípade predčasného splatenia úveru zo strany dlžníka a Obchodný zákonník splatnosť úrokov upravuje v ustanoveniach § 503 ods. 1, 2, ktoré veliteľovi oprávňujú na riadne úroky len do momentu vzniku záväzku vrátiť peňažné prostriedky veriteľovi, nie do momentu ich skutočného vrátenia.

29. Na podporu svojich argumentov odvolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 18. septembra 2012, IV. ÚS 476/2012 - 14, ktorým bola sťažnosť sťažovateľa odmietnutá, pričom Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 23. 11. 2011, č. k. 29C/131/2011 - 127 priznal úrok z omeškania od zosplatenia, pričom poukázal aj na záver odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 59/1998, z ktorého vyplýva, že veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. Aj v tomto prípade sťažovateľ podal odvolanie, pričom poukázal na ustanovenie § 497 Obchodného zákonníka, pričom zastával názor, že pri poskytnutí peňažných prostriedkov na základe zmluvy o úvere má veriteľ nárok na úroky až do doby zaplatenia poskytnutých peňažných prostriedkov (ako odplatu za poskytnutie úveru). Následne tento rozsudok okresného súdu bol potvrdený Krajským súdom v Prešove zo dňa 30. mája 2012, č. k. 1Co/30/2012 - 145. Poukázal na ustálenú súdnu prax, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo/143/98, z ktorej vyplýva, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých peňažných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu. Od splatnosti je dlžník v omeškanií a musí platiť úroky z omeškania podľa § 369 Obchodného zákonníka. Rozhodnutie konštatuje, že v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobilo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi. V danom prípade bola posudzovaná obdobná otázka, ako je posudzovaná v tejto rozhodovanej veci, ústavný súd v tomto rozhodnutí nevidel protiústavnosť a považoval ho za ústavne konformné. Ani odvolací súd rozhodujúci v tejto veci nemá dôvod odchýliť sa od ustálenej súdnej praxe.

30. Z odvolaním napadnutého rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že súd žalobcovi priznal právo na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru do dňa, kedy prehlásil úver za predčasne splatný s tým, že po tomto termíne žalobcovi nevzniká právo na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru, ale iba úrok z omeškania. Súd jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo patrí žalobcovi zmluvný úrok iba do splatnosti dlhu. Žalobca v odvolaní neuviedol žiadne dôvody, ktoré by mohli mať vplyv na výsledok rozhodnutia v odvolaní napadnutej časti. Odvolací súd nepovažoval žiadne odvolacie námietky žalobcu za dôvodné a preto napadnutý rozsudok okresného súdu v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

31. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní bola v celom rozsahu úspešná žalovaná, preto žalovanej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (100 %). Nakoľko však žalovanej preukázateľne žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, bolo by neúčelné aby o výške náhrady trov konania rozhodoval súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP) a preto odvolací súd rozhodol, že žalovanej sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva (viď. uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/176/2016 a sp. zn. 6 Cdo/5/2017).

32. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.
Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).